

Posudek disertační práce.

Autorka: Mgr. Tereza Semerádová
Školitelka: doc. Ing. Klára Antlová, Ph.D.
Studijní program: Systémové inženýrství a informatika
Studijní obor: Ekonomická informatika

Název práce: Výstavba a optimalizace kolaborativních virtuálních prostředí
uzpůsobených pro práci virtuálních týmů.

Předložená disertační práce (DP) má 122 stran a je rozdělena do osmi kapitol. V první kapitole jsou uvedeny cíle práce a východiska, v druhé je definována (z literárních zdrojů) virtualita a typologie virtuálních týmů, třetí se zabývá aktuálním stavem výzkumu virtuálních týmů, čtvrtá kapitola popisuje východiska hodnocení ICT a kolaborativního SW a konečně v páté kapitole je rozepsán vlastní výzkum, šestá kapitola se věnuje hodnocení efektivnosti a optimalizace virtuálních týmů, v sedmé kapitole je diskuze, osmá kapitola obsahuje závěr. Dále je uveden seznam literárních zdrojů, publikace autorky a v příloze i vzor dotazníku.

Dále se vyjádřím k:

- Aktuálnosti zvoleného tématu disertační práce.
- Splnění sledovaného cíle.
- Zvoleným metodám zpracování disertační práce.
- Dosaženým výsledkům disertační práce
- Přínosům pro další rozvoj vědy a techniky

Aktuálnost zvoleného tématu disertační práce.

Není pochyb o tom, že zaměření na virtuální týmy je velice aktuální. S pokroky v informačních a komunikačních technologiích a rostoucí ICT gramotností, spolu s přesunem charakteru prací od montážních k pracím s větší přidanou intelektuální hodnotou bude vznikat ad hoc virtuálních týmů běžnou skutečností v blízké budoucnosti.

Splnění sledovaného cíle.

Po prostudování DP mohu prohlásit, že dizertantkou vytčené cíle, které jsou podrobně popsány v první kapitole, jsou splněny.

Zvolené metody zpracování dizertační práce.

Dizertantka při zpracování DP použila základní vědecké metody, nejprve analýzou současného stavu řešené problematiky (podrobně rozvedenou téměř ve všech kapitolách) zjistila slabá místa, která se především týkala zjištění, že virtuální týmová spolupráce nemůže být úspěšná, není-li zajištěna optimální kombinace informačních a komunikačních technologií, která umožňuje plnohodnotnou substituci za osobní kontakt. Z toho potom vyplynula řešení problému.

Dosažené výsledky dizertační práce s ohledem na nové poznatky.

Za přínos práce lze považovat navrženou metodiku hodnocení a diagnostiky výkonu virtuálních týmů, která vychází ze vztahů hypotetického strukturálního modelu virtuální projektové spolupráce, jež se na základě statistické analýzy ukázaly jako platné

Přínosy pro další rozvoj vědy a techniky.

Využitelnost výsledků DP je ve smyslu tohoto odstavce v navržení metodiky pro hodnocení výkonů virtuálních týmů.

Připomínky k dizertační práci:

Globální připomínka:

I když je na str. 9 uveden seznam zkratk, lépe by bylo označení seznam některých zkratk, neboť v předkládaném seznamu nejsou obsaženy všechny v DP použité zkratky.

Jednotlivé připomínky:

Str. 47 Zde si nejsem jist se správností chápání zpětné vazby. Monitoring lze zajistit jinými prostředky. Zpětná vazba slouží k optimalizaci kybernetického řízení.

Str. 63 *Kde ξ představuje libovolný vektor latentních exogenních proměnných, x vektor pozorovaných exogenních proměnných, λ koeficient regresní matice x podle ξ a δ představuje vektor chyb měření v pozorované exogenní proměnné x .*
Tak x v modelu LISREL je vektor, nebo regresní matice anebo proměnná?

Str. 68 – 75 Proč nejsou stejně označeny hrany na obr. 8 jako na obr. 5?

Str. 69 V jakém vztahu jsou hypotézy z Tab. 5 (obr. 5) s hypotézami na str. 76?

Str. 76 a další. U hypotéz H1, H2, a H3 chybí statistické vyhodnocení.

Proč se v práci nezmiňujete o využití cloud-ových řešení? Proč neuvádíte alespoň příklady typů prací vhodných pro virtuální týmy?

Závěr:

Není pochyb o tom, že zaměření na virtuální týmy je velice aktuální. S pokroky v informačních a komunikačních technologiích a rostoucí ICT gramotností, spolu s přesunem charakteru prací od montážních k pracím s větší přidanou intelektuální hodnotou bude vznik ad hoc virtuálních týmů běžnou skutečností v blízké budoucnosti.

Z pohledu doktorského studijního programu Systémové inženýrství a informatika studijního oboru Ekonomická informatika, mohu konstatovat, že předložená práce obsahově do tohoto oboru zapadá.

Doktorandku lze pochválit nejen za publikační činnost, ale i za provedené dotazníkové šetření s nebývale velkou návratností dotazníků. Předloženou DP doporučuji k obhajobě a po úspěšné obhajobě

n a v r h u j i

Mgr. Tereze Semerádové udělit akademický titul Philosophiae Doctor ve zkratce Ph.D.

V Pardubicích dne 7. 11. 2016

doc. Ing. Jiří Vacek, Ph.D.
Katedra podnikové ekonomiky a managementu
Fakulta ekonomická
Západočeská univerzita v Plzni

Oponentský posudek disertační práce:

**VÝSTAVBA A OPTIMALIZACE KOLABORATIVNÍCH VIRTUÁLNÍCH
PROSRŘEDÍ UZPŮSOENÝCH PRO PRÁCI VIRTUÁLNÍCH TÝMŮ**

Autorka práce: Mgr. Tereza Semerádová
Vedoucí práce: doc. Ing. Klára Antlová, Ph.D.

Technická univerzita v Liberci
Ekonomická fakulta
Studijní program: P6209 – Systémové inženýrství a informatika
Studijní obor: 6209V003 – Ekonomická informatika

Rozsah disertační práce: 115 stran textu + příloha.

Cíle práce, aktuálnost tématu a jeho významu pro obor

Disertační práce si stanoví následující cíle:

1. Popsat současný stav výzkumu virtuálních týmů s vazbou na aspekty projektového řízení, týmové spolupráce a počítačem generované komunikace.
2. Prostřednictvím dat získaných od reálných virtuálních týmů ověřit platnost hypotetických vztahů mezi faktory ovlivňujícími virtuální spolupráci, které popisuje současná vědecká literatura.
3. Identifikovat příklady dobré praxe z oblasti řízení VT.
4. Navrhnout metodický postup hodnocení výkonnosti včetně diagnostiky silných a slabých stránek používaného projektového nastavení. Tento navrhovaný postup by měl manažerům usnadnit diagnostiku virtuální týmové spolupráce nejen z hlediska manažerských nástrojů, ale také z pohledu používaných informačních a komunikačních technologií.

Téma je vysoce aktuální, neboť v globalizované ekonomice neustále roste počet projektových a dalších virtuálních týmů s omezenou možností osobního kontaktu, jejichž spolupráce a komunikace je podporována kolaborativními nástroji, které využívají současné informační a komunikační technologie.

Postup řešení, použité metody, splnění cílů

První 4 kapitoly jsou obsáhlou rešerší prací věnovaných problematice virtuálních týmů, jejich procesních modelů a hodnocení ICT a kolaborativního softwaru. Tím je splněn cíl práce č.1.

Na základě rešerše provedené v těchto kapitolách stanovila autorka tři základní hypotézy:

H1: Vlastnosti informačních technologií (synchronnost/asynchronnost, množství přenášené informace, aj.) ovlivňují produktivitu virtuálního týmu.

H2: Typ a frekvence sdílených informací určují povahu vztahů (budování důvěry, sdílení znalostí, spolupráce) navázaných mezi jednotlivými členy VT.

H3: Problémy plynoucí z omezeného osobního kontaktu lze překonat pomocí volby vhodných ICT.

Tyto hypotézy byly testovány na vzorku 1352 respondentů, kteří byli vybráni ze 4 odborných skupin na síti LinkedIn a osloveni elektronickým dotazníkem, jehož kopie je uvedena v Příloze A předložené práce. Jako výchozí metoda testování bylo zvoleno modelování pomocí strukturálních rovnic. V tomto modelu bylo ověřováno 35 dílčích hypotéz, uvedených v Tab. 5 spolu s odkazy na předchozí výzkum., tab. 6 shrnuje výsledky jejich ověřování. Tyto dílčí hypotézy jsou pak použity pro testování výchozích 3 hlavních hypotéz. V této části práce bohužel není dostatečně popsán způsob ověření hlavních 3 hypotéz, bylo by vhodné, aby u každé z nich bylo jmenovitě uvedeno, které z dílčích hypotéz byly pro její ověření využity. Bez bližšího komentáře není příliš srozumitelný ani obr. 8 na str. 75.

Tato část práce je splněním cíle 2.

Podkapitola 5.5 se věnuje cíli 3 - identifikaci příkladů dobré praxe. Vychází z dílčího vzorku týmů, které uvedly vysokou úspěšnost svých projektů. Tato část práce je až příliš stručná a bylo by vhodné v jejím závěru přehledně shrnout identifikované dobré praxe.

V kapitole 6 autorka navrhuje model hodnocení efektivnosti a optimalizace virtuálních týmů z hlediska technologií i řídicích procesů, což je předmětem cíle 4 předložené práce.

První část navrženého modelu hodnotí hlavních 8 procesů na základě bodovací škály, druhá část je založena na binárních otázkách kontrolních seznamů, které mají sloužit k hledání slabých míst v systému či zefektivnění procesů.

Součástí této kapitoly je i tab. 7 obsahující přehled komerčně dostupných kolaborativních prostředí.

Stanovisko k výsledkům disertační práce a původnímu konkrétnímu přínosu

Přínosem disertační práce je zmapování současného stavu využití kolaborativních nástrojů v práci virtuálních týmů včetně případů dobré praxe a návrh modelu hodnocení efektivnosti a optimalizace virtuálních týmů. Výstupy práce jsou cenné pro teoretický rozvoj oboru a mohou být i návodem pro uplatnění v praxi.

Mezi nástroji uvedenými v tab. 7 postrádám jednoduché a levné nástroje snadno použitelné i v malých firmách (Skype, Dropbox apod.). U vlastní zkušenosti mohu říci, že např. instalace MS Project Server, opírající se o MS Sharepoint, není ani levná ani snadná.

V celé práci postrádám explicitní zmínku o cloudových technologiích, které podle mého názoru budou rozhodující pro další rozvoj kolaborativních nástrojů. S tím souvisí i otázka bezpečnosti, jen letmo zmíněna v závěru kap. 7

Vyjádření k formální úpravě, jazykové úrovni, systematičnosti, přehlednosti, habilitační práce

Práce je rozdělena do 5 kapitol, které na sebe logicky navazují. Za poněkud nevyvážený považuji podíl rešeršní a praktické části. Celkový dojem z práce je takový, že autorka udělala hodně práce, ale nedokázala ji dostatečně „prodat“, hlavně pak v závěrečných „praktických“ kapitolách, jejichž některé úseky působí dojmem zpracování pod časovým tlakem. Obsahová úroveň práce výrazně převyšuje její formální úroveň.

Pokud jde o formální úpravu, na některých místech chybí odkaz na použitý zdroj, viz např. hned úvodní podkapitolu 1.1.

Nejslabší stránkou práce je její jazyková úroveň. Prakticky na každé stránce lze najít překlep, špatnou formulaci nebo interpunkci, přitom překlapy jsou takového typu, že by je většinou odhalila kontrola pravopisu ve Wordu, doporučuji této možnosti využít v dalších pracích. Tyto nedostatky jsou vyznačeny v exempláři práce, který jsem dostal k posouzení, zde uvedu pouze některé.

- str. 28 – kompetence nelze ztotožnit s IQ
- str. 34 – technologie, které mají větší informační schopnost – asi správněji kapacitu
- str. 48: upravit optimální hodnotu – asi spíše cílovou
- str. 49 – standardy kvality, množství a časové termíny by měly být doplněny o náklady
- str. 55 – existuje na trhu nespočetně SW řešení – nespočetně je v matematice víc než je mohutnost množiny přirozených čísel.
- Ve vzorcích (3), (4) na str. 65 nejsou rozlišeny mocniny a indexy.
- Pro „boxplot“ diagramy (obr. 6) se v češtině používá pojem krabicové diagramy.

Závěr

Disertační práce se zabývá problematikou, která je mimořádně aktuální. Práci lze jako celek i přes výše uvedené nedostatky hodnotit pozitivně. Autorka prokázala schopnost samostatné vědecké práce i zvládnutí postupů, které to umožňují. Kromě schopnosti aktivně pracovat s informačními prameny disertační práce vytváří předpoklady dalšího vědeckého a odborného růstu doktoranda.

Publikační činnost doktorandky je nadstandardní, počet publikací zařazených v indexovaných databázích svědčí o schopnosti zpracovat výsledky své práce na vysoké úrovni.

Na základě uvedených skutečností **doporučuji tuto disertační práci k obhajobě** (dle § 47 zákona č. 111/1998 Sb.) a v případě úspěšné obhajoby navrhuji, aby byl Mgr. Tereze Semerádové udělen titul doktorka (PhD.) před příslušnou komisí v oboru Ekonomická informatika.

Otázky do diskuse:

- V tabulce 2, str. 58, uvádíte pro vytváření nových nápadů a plánů jako nevhodnou komunikaci tváří v tvář, zatímco za vhodnou jsou považovány textové systémy. Toto stanovisko přejímáte z literatury. Je to i váš názor, vezmete-li v úvahu, že jednou z nejpoužívanějších metod tvorby nápadů je brainstorming?
- Na str. 91 používáte pojem „entropie virtuální spolupráce“. Můžete tento pojem blíže vysvětlit?
- Jaká bude podle vašeho názoru role cloudových technologií v dalším rozvoji nástrojů kolaborativní spolupráce? Které z vámi identifikovaných, případně dalších nástrojů, se již o cloudové technologie opírají?

V Plzni dne 31.10.2016

doc. Ing. Jiří Vacek, Ph.D.

